

Kulturê ma de Kalo Gağan

Ali DİKME

Asma Gağanê de, "Kalo Gağan" kaybeno. Raveri, nu kay çutır kay beno, i sero bivindime. Ni kay de hire teni dilki este: Kalo Gağan, Veyvike u Erebo Şa. Raver, nino ju be ju nas bikerime.

Ju kuyno dîlkê Kalo Gağani. Kal, juyo de kokimo, herdise sipewo. Kîlaa sarê xo, zaf çip gîredayia. Maltez de vîrodi çino. Miyane de sale esta. Şalvarê xo, puçe reseni, çarixi... Çohe xo polkino. Uşira xu derga. Heqbe xo erzeno sere hermi. Heqbe de eskij, sekir, levlevi yene diyaene. Nu Kalo Gağano!

Lewê Kalo Gağani de ju ki "Veyvike" esta. Na, raşti ra veyvikê niya; ju mormek ya ki ju xort kuytöne dilke veyvikê. Çita sari, vala werte çari, gile pori, fistan, morekê vili, puçe reseni, çarixi... Na ki Veyvika! Qeyde ni kay uyo ke, gereke Veyvike zof niyadaro xortu. A çixa ke xêle xortu niyadana, Kalo Gağani ki xonde zof qarino.

Ni kay de ju ki "Erebo Şa" esto. Erebo, ju mormeko de zınari, gırso. Hemik şa u sotiyo. Hes u pus nêzoneno. Kincê şai, heqbe sere hermi (çal), uşira xoya dergê... Ni kay de karê ni Erebo Şai, mislet pirodaena. Nêverdano kes qayte Veyvikê vo. Ju ke dest eşt ra Veyvikê, Erep herbi somotneno (dano) piro.

Kalo Gağan - Kalo Xızır

Kalo Gağan ke çei ra vejiya, gulvang ceno, gulvang dano. Gulvango ke Kalo Gağan ceno nia ro: Ya Kalo Xızır, ti ewro sona loqme heqıye. Değme xo teng mêke, keşi re zawt mêde. Sona kamci çê so, feqir u fiqari este, belko çê de thawa çino. Guvang, ino de ki! İno ki silaiye ke. De şere, Xızır sîma de hewal bo. Jiyar u diyare ma, sîma bêwayîr mêverde re. Hala hala...

Kalo Gağan kuyno ra rae, koti ke domonu vineno, heqbe xo ra sekir, levleviyu vezeno dano ci. Kalo Gağan, endi biyo Kalo Xızır. Kuyto donê Xıziri. Çê be çê fetelino, loqmu dano are. Kamci çê ra ke loqme ceno, ino ra

nia vano: "Ma sonde, filan çê de beme kom. Silaiye dame sîma ki, sîma ki berê uza."

Ni ki areze bikerime: Kalo Gağan ke çê verê jû de şî zerê, sepelino ra gineno war. Mislet peleşino ci ke bero ra xo. Hama, seke nêbeno. Nu are de Veyvike sa bena. Nia vana: "Kokim merd. Jûe xort cen." Per u pia, merdişe Kalo Gağan ser kay kene. Peydo, Kalo Gağan yeno ra xo. Veyvike mexso dana zoniyanê xo ro, jûreni ra bervenena. Heni kena ke Kalo Gağan qarışê ci mêbo, aye ra mêmurodiyo.

Çewone peruno feteline. Loqmo, cene sone. Sond de jû çê de yene peser. Çi ke kerdo are, ey uza pozene. Per u pia wene. Qeyde u hewao vane, govendê cene, deyisu vane. Peyniye de ju pir gulvang dano, kay u sakerdiş heni xeleşino.

Hetonê ma de, na serronê peeno de, nu kultur kerd ra derg. Pir u rayver, caunê dîro nêresene. Zokira, nîka hata jû asme ni kayi şikine biyare raştê. Vîrende, ma 13e Gağane de vatene "jûe Gağaniyo". Nu, hesave khan bi. Nîka jede çî vurıye.

Gağane sîma perune xêrli bo, qul u hometê re xêr bero.

Kar u henera ma, Radonê Dêsimi de ama zon ver!

Serro ra nato, Vienna de ju Radonê Dêsimi esto. Nu, ju programê "Radio Orange"yo. Dî Bazar de ju, are sate 18:00 be 20:00 de yeno raşte. Nu program, roca 4e Çele 2015 ki bi. Nuştogê pelga Raa Ma Ali Dikme, a rocê bi meymanê Eren Kılıç be Hıdır Karataşı. Bira Cemal Turan ki uca bi.

Ali Dikme, program de qalê dî kitabo be dî perlo do kerd. Kitabê Berfin Jele "Antolojiye Sayirune Dina" u kitabê Hüseyin Şimşek "Türkiye'den Avusturya'ya Göçün 50 Yılı" ard nas kerdene. Pelga Zazakiya ke ebe namo "Raa Ma" Vienna de vecina be perlo do "Ma" sero qese kerd.

RaaMa

Wayîrê Pelge (Herausgeber)

Axademiê Elewiyanê Austria
(Alevitische Akademie-Austria)

Sermiyanê Karê Nustene

Ali Dikme (temsîlkarê perlo do)
Süleyman Özdek (sermiyanê abonen)
Hüseyin Şimşek (redakte u grafik)
Bülent Tosun (karê vetiş u vîla kerdene)

Ergatkerdoği

Zeynep Arslan, Cemal Babayigit, Ali Heyder Cetecu, Kadir Karataş, Eren Kılıç, Kerime Şimşek

Tel.: 0650 361 55 47

E-mail: aa_austria@gmx.at

Hesabê Panka

Hallac Medien- und Kulturzentrum

Panka: Bank Austria

IBAN: AT82 1200 0513 2936 5507

BIC: BKAUATWW

İ komê ke dest u phoşt dane na pelgê:

Komê Wendoğonê Elewiyanê Vienna
Hallac Medien- und Kulturzentrum
Komê Dêsimanê Vienna
Radonê Dêsimi

Çiroki

Süleyman ÖZDEK

Ap Ewni

Ap Ewni tevekeli bi. Çi ke amene verê feki vatene. Cokira, ci ra vatene "Ewno Bom".

Ap Ewni, ju roze yeno dewa ma. Ape mî Rıza, u dem citê keno. Ap Ewni, silam dano ci:

- Ma ve xêr di Rıza!

- Xêr ve silamet apo!

Hal u demê jubin ke pers kene, apê mî Rıza nia vano:

- Apo, ti so çê. Ani toxımı binê keri, ezik yanane. Ya ki uza şıye de ronışe.

Ap Ewni, ververe agosê de dî hire turo sono yeno. Nia vano:

- Ero Rıza! Tu be i heri ra çikê juvin-ye?

Apê mî Rıza cuab dano:

- Apo, je mın u to, ap u birazayme!

Ap Ewni, xo dano we dano hard ro, zaf hêrs beno.

Apê mî Rıza vano:

- Apo Ewni, to no qese heq kerd.

raa ma

Pelga Zazaki/Kirmancki ⇨ Çeliye 2015 ⇨ Amor: 7 ⇨ Cîrm: 0,50 Euro

CUWABÊ KAYÊ WİNİTENO VIREN (Amorê 6ine)

Chep ra: 1- Kirmanci.. 2- Me.. 3- Thal.. Name.. 4- Muriye.. 5- Khal.. Gire 6- uT.. Tec. 7- eloK.. Ko. 8- Kem.. Teber 9- enaS.. Re.

Cor ra: 1- Kutk.. Eke.. 2- Halen.. 3- Raa Ma.. omA 4- Lulik.. 5- aM.. 6- Nenig.. Cer. 7- Tıya.. Be 8- Mereke.. 9- Le.. ecor A

Sebeta zonê xo amayme telewe!

Pelga Raa Ma, rocanê Gağaniya vireno de ju silaiye de misletê ma: "Bêrê zonê xo qesey bikerime!"

İ Kirmanconê ke gos da na silaiye, 19e Gağanê 2014 de Wien-Amerlinghaus de amay telewe. (Pelga 2. u 3. de)

Kulturê ma de Kalo Gağan

Asma Gağanê de, "Kalo Gağan" kaybeno. Raveri, nu kay çutır kay beno, i sero bivindime. Ni kay de

hire teni dilki este: Kalo Gağan, Veyvike u Erebo Şa...

(Nustê xo pelga 3. de)

Kar u henera ma, Radonê Dêsimi de ama zon ver! (Xeberê pelga 3. de)

Perlo do Kurdî biye ju waxt!

Parlo do Kurdî serra 2009 de Vienna de vecivi. Na perlo de Zazaki u Kurmançi biye. Emrê xo heni derge nêbi. Phoştarenê na perlo de zaf bi. Nuştogênê pelga Raa Ma ra Eren Kılıç, Kadir Karataş, Ali Dikme be Hüseyin Şimşek ki na perlo de de nuşt, guriyay.

Na perlo de, hire amoro ra raver nêşıye! Vejayıse o parlo de qomanê ma, zof sabibi. Çi ke ebe hire zonu vejıyene: Zazaki, Kurmançi u Almanki! Kam, koti de kemiyê kerde ke a perlo de bie qapan?

Sebeta zonê xo Vienna de amayme telewe!

Nuşte: Ali DİKME, Hüseyin ŞİMŞEK
Resmî: Hasan ASLAN, Ali DİKME, Hıdır KARATAŞ, Bülent TOSUN

Vienna – Pelga *Raa Ma*, rocanê Gağaniya vireno de ju silaiye de misletê ma: “Bêrê zonê xo qesey bikerime!” İ Kirmanconê ke gos da na silaiye, 19e Gağanê 2014 de Wien-Amerlinghaus de amay telewe. Sate 18:00 ra hatam 22:00, zonê xo Zazaki/Kirmancki qesey kerd, zonê xo de siiri wend, kılami vat, çiroki ard zon ver. Peyco ki sıfrê welatê xo kerd ra: Sirê soci, zervetê, bıcikê, keti, hewla, nonê tire, nono mişte, bıcağa thoraqinê, most, hemgen, ron... Sermiyan u wendoğanê pelga *Raa Ma*, u sond werd, simit; teyna ebe zonê xo mobet kerd.

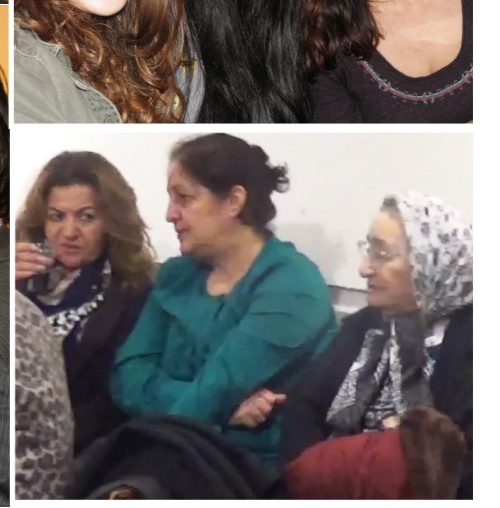
Moderasyonê ni mobeti, Ali Dikme (Apê Ali) guretbi xo ser. Apê Ali, virende zonê Zazaki ser qesey kerd. O ra dıma qalê pelga *Raa Ma* kerd ra. Na pelgê çıwaxt ra nato, çıra, hetonê kami ra vecina? Cuabê ni perso ardi raştê. Derg derg zonê Zazaki u veciyaşe pelga *Raa Ma* areze kerd. Ali Dikme ra dıma, nuštoğê *Raa Ma* Süleyman Özdek, hetê Bingol (Gımgım) ra tenê çiroki qesey kerd. Özdeki, misletê mawo ke uca bi xeyle fişt huyayis. Unca nuštoğanê *Raa Ma* ra Hüseyin Şimşek be Bülent Tosun amay meydan. Pia thamur (tembur) cınıt, kılami vat; Hüseyin Şimşeki, siironê xu ye Zazaki ra wend.

Serro ra nato ke Vienna de ju programê radoni esto ke uca

zonê ma yeno hesnaene: *Radonê Dêsimi!* Ma şikime virende Eren Kılıç be Hıdır Karataş biyame zon ver, hama hatam nika xeyle waê u bırawo dest eşt, phoşt de ni kari. Hıdır Karataş, nu karo delal ser qesey kerd. Eren Kılıç, hem sebeta *Radonê Dêsimi* desto vireno, hem hatam serra virenê sermiyanê programê televizoni “So-Be” bi, hemî ki heto bi ra ebe zonê Zazaki kitabî vetbi. Kılıçı, nu karê kitabı ard naskerdene. Ali Dikme, siironê xu ye ke Zazaki nuştbi, ino ra dı-hire teni wend, o ra dıma nia vat: “Ma wazeme ke nika sıfrê welat rakerime. Tene ki bıwerime, bısımime. Ma pize xo ke kerd mırd, unca beme telewê mobet bikerime, kılami u siiranê xo bıwanime, bıvacime.”

Eke werd simit, komê ma unca sebeta mobeti bitop. Mutlu Akyıldız, Zeynep Arslan, Ali Dikme, Meral Kılıç, Hüseyin Şimşek, Bülent Tosun... Tayine thamur cınıt, tayine kılami vatî, tayine siiri wendi. Gosê meymanu ma sero bi. Keşi ra phızinê nêveciye. Nia ebe zerê weşiye, ma peyniya mobetê xo arde. Nas u dostê ma xeyle amaybi. Per u pia, wes u war be ke, a rocê ma teyna nêverdayme.

İye ke na pelgê kuyna ra dest, ni nuşte ma wanene, ino ra vame ke sima ki sabe. Pelga *Raa Ma* xêr ama, rınd ke vecina. Dormê na pelge de beme top, zewq u sefa zonê xo rameme, ebe mırden qesey keme. Coki ra ma wazeme ke nejdî de onca ju roza nianenê de berime telewe.

Phoştdarê ma wes u war be!

Raa Ma – Sirê soci, zervetê, bıcikê, keti, hewla, nonê tire, nono mişte, bıcağa thoraqinê, most, hemgen, ron... Ma, nu sıfrê welat ebe phoşt daena kami kerdbi ra? Gülüstan Dikme, Gülüzar Şimşek, Birgül Özdek, Feride Türkmen, Bülent-Mehtap Tosun, Arda Şanlıoğlu, Cemal-Nurgül Babayigit, Kerime Şimşek, Zeynep Arslan, Hıdır Karataş... Ni per u pia, wes u war be ke, a rocê xêle çiye werden u simitene poti, hernay ardi; pelga *Raa Ma* teyna nêverde.

